

מעדותה של מרים וייכסלפיש על תלאות הבריחה מפולין

מרים וייכסלפיש נולדה ב-1925 בחלם שבפולין. היא שהתה בגטו חלם, באזור לובלין. זמן מה לפני השחרור חיייתה במסתור. שוחררה ע"י הצבא האדום ביוני 1944. נסעה אחרי השחרור ללודז'.

היה ברור לנו לכולנו שפולניה זה לא מקום בשבילנו. בכל מקום נשפך דם יהודי. אז נודע לנו על האפשרות לעזוב את פולין ולהגיע לצ'כוסלובקיה. ארזנו את החבילות שלנו; לקחנו את הילדה שהיתה בחיתולים ובשעה 12 בלילה הגיע בעלי מגודל זקן, כדי שלא יכירו אותו... התחלנו ללכת לגבול צ'כיה, ואחר-כך הגענו עד זלצבורג (אוסטריה). בזלצבורג היינו בערך כשישה חודשים, ואחר-כך היינו צריכים ללכת דרך ההרים הגבוהים - האלפים. זה לא היה פשוט ללכת עם ילדה קטנה בדרכים הללו.

בעלי היה מדריך בבריחה. הוא היה פעיל מאוד, הוביל קבוצות, ואני נסחבתי עם הילדה הקטנה בדרכים. היה לי קשר עם הארץ ועשו לי פרוטקציה שיחביאו אותי עם הילדה, ועוד אשה אחת עם ילדה בארגז אחר. ישבנו בארגז בפנים בלי שירגישו בנו. כיסו אותנו למעלה בקרשים והיה אוטו שלקח את כל החבילות של אלה שהלכו וצעדו בדרך רגלי דרך האלפים... מזלצבורג הגענו למילאנו שבאיטליה... בדרך רצו לתת לילדים כדורי שינה, שלא יבכו, אבל אני בתור אמא לא רציתי לקבל את כדורי השינה מפני שפחדתי שהילדה שלי לא תתעורר מהשינה...

הקור היה הרבה מעלות מתחת לאפס, שלג וחורף קשה מאד. בגבול אוסטריה-איטליה התחילה הילדה לבכות ואז הפעילו חזק מאוד את המנוע של האוטו שלא ישמעו את הבכי שלה...

ממילאנו לקחו אותנו באוטובוסים למקום שמשם היה אפשר לעלות על אוניות ולהפליג. למעשה לא היו אוניות כלל אלא ספינות דיג, ואני זוכרת שזה היה באמצע הלילה... היינו דחוסים בספינה כמו סרדינים בקופסה. הפלגנו, ובלב ים חיכתה לנו אנייה... כשהתחלנו כבר להפליג, תפסו אותנו האנגלים. האכזבה שלנו היתה גדולה... את החולים העבירו לחיפה ואותנו לקחו לקפריסין...

מקור: ארכיון יד ושם 03/4209